

4.2 Zrod a rozvoj antického světa

4.2.1 Pojmy antika a antický svět

4.2.2 Geografická a etnická situace na počátku antického období

4.2.3 Starověké Řecko

4.2.3.1 Egejské kultury (3. – 2. tisíciletí př. n. l.)

4.2.3.2 Příchod Řeků (2. tisíciletí př. n. l.)

4.2.3.3 Řecké náboženství a Trojská válka

4.2.3.4 Temné (homérické) období (asi 1200 – asi 800 př. n. l.)

4.2.3.5 Archaické období (asi 800 – asi 500 př. n. l.): vznik a typy poleis, velká řecká kolonizace

4.2.3.6 Klasické období (asi 500 – 338 př. n. l.)

4.2.3.6.1 Řecko-perské války (499 – 449)

4.2.3.6.2 Vrchol rozkvětu Athén (doba Periklova)

4.2.3.6.3 Peloponnéská válka (431 – 404) a její důsledky

4.2.3.7 Helénistické období (338 – 31 př. n. l.): Říše Alexandra Velikého a její nástupnické státy

4.2.3.8 Řecká kultura

4.2.4 Starověký Řím

4.2.4.1 Etruskové (10. – 4. století př. n. l.)

4.2.4.2 Doba královská (tradičně 753 – tradičně 509 př. n. l.)

4.2.4.3 Římská republika (tradičně 509 – 31/27 př. n. l.)

4.2.4.3.1 Římská společnost a politický systém římské republiky

4.2.4.3.2 Řím se stává pánem Itálie (5. – 3. století)

4.2.4.3.3 Vznik Římské říše (3. – 2. století): Války punské a makedonské

4.2.1 Pojmy antika a antický svět

Období i prostor nejstarších evropských států – především v Řecku a v Itálii – se tradičně označuje jako **antika** (lat. *anticus* = *starobylý*). Učebnice obvykle vykládají nejprve **dějiny starověkého Řecka** a pak **starověké Itálie** (vlastně římského státu), ovšem ve skutečnosti se obě oblasti vyvíjely po dlouhou dobu synchronně. Starověké Řecko a starověký Řím tvoří společně natolik komplexní kulturní celek, že jej můžeme definovat jako **antickou civilizaci**.

Antická civilizace vznikla a rozvíjela se především ve Středomoří, ale postupně se rozšířila i do dalších zemí; dodnes představuje **jeden ze základních zdrojů** nynější **civilizace euroamerické**.

Ovšem **počátky antického světa** jsou tvořeny **kulturami**, které pocházely nebo čerpaly z **mimoevropského prostředí**, a zprostředkovaly tedy **přínos vyspělých kultur blízkovýchodních**.

4.2.2 Geografická a etnická situace na počátku antického období

Starověké Řecko bylo výrazně větší než dnešní Řecká republika, i když ve své ústřední části se oba celky shodují a překrývají.

Starověké Řecko se skládá ze 3 částí. Jsou to:

- a) **jižní část Balkánského poloostrova;**
- b) **přílehlé ostrovy**, což jsou ostrovy v Egejském moři a dva středomořské ostrovy velké – Kréta a Kypr;
- c) **západní pobřeží Malé Asie.**

Starověké Řecko

Řecka

Starověká Itálie byla na rozdíl od Řecka zeměpisně **velmi blízká své současné podobě**. Zahrnovala:

- a) Apeninský poloostrov;**
- b) přilehlý ostrov Sicílii;**
- c) vzdálenější ostrovy Sardinii a Korsiku** (ta od 18. století n. l. náleží k Francii).

Starověká Itálie

Skupiny řeckých a italických kmenů tvořily 2 větve indoevropské jazykové rodiny, řeckou a italickou. Řecké kmeny začaly pronikat do